

Protestantse wijkgemeente Sterrenburg

Beleid na 2020

Tussenrapportage en uitzicht

Inhoud

1. Terugblik Beleidsplan 2019-2024	5
2. Wie wij zijn.....	5
3. Plaats en beleid binnen de Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam (PgDD).....	6
4. Omgeving.....	6
5. Gebouw en Groene kerk.....	6
6. De financiële positie van de wijkgemeente	7
7. Beleid predikant en kerkelijk werker	7
8. Pastoraat.....	7
9. Diaconaat.....	8
10. Werkgroep eredienst	8
11. Overige organisatie	8
12. Leden, leeftijd en ontwikkeling zie grafiek	8
13. Communicatie	9
14. Waar naartoe, de toekomst	9
15. SWOT-analyse	10
16. Wat is belangrijk voor de toekomst	10
17. Adviezen aan de Kerkenraad.....	11
Bijlage 1	13

1. Terugblik Beleidsplan 2019-2024

In het voorjaar van 2018 stelde de kerkenraad het Beleidsplan 2019-2024 vast. De belangrijkste beleidsdoelen waren en zijn nog steeds:

- Het bereiken van een gezonde financiële positie van de wijkgemeente ook op langere termijn.
- Bijzondere aandacht voor de gemeenteleden en gezinnen in de leeftijd 25-45 jaar.

Daartoe werden zes aanbevelingen gedaan die ook door de kerkenraad zijn overgenomen en grotendeels zijn uitgevoerd. Daarnaast werd de kerkenraad geadviseerd zich tijdig voor te bereiden op het emeritaat van ds. Kees Streefkerk en regelmatig het gevoerde beleid te evalueren.

Om de wijkgemeente weer financieel gezond te maken werd besloten na het emeritaat van ds. Riet Boogaard de tweede predikantsplaats op te geven en met één wijkpredikant verder te gaan in goed overleg met de overblijvende wijkpredikant ds. Kees Streefkerk en met een herschikking van de taken van de wijkpredikant. Deze aanpak en de financiële betrokkenheid van de wijkgemeente heeft tot een snel financieel herstel geleid en een goede prognose voor de toekomst. Hierdoor werd het mogelijk om in 2020 het tweede beleidsdoel op te pakken: aandacht voor de gemeenteleden en gezinnen in de leeftijd 25-45 jaar. Daarvoor is kerkelijk werker mevrouw Arianne Lodder parttime ingehuurd. Haar aanpak, deels in overleg met het inmiddels geformeerde en uit drie personen bestaande jeugdteam, leidde tot veelbelovende contacten met deze leden, die nog wel uitbouw en borging behoeven. Het contract met Arianne Lodder is tijdelijk en dus eindig. In het geactualiseerde beleidsplan moet hiervoor aandacht zijn. Eerder dan in het beleidsplan 2019-2024 voorzien, namelijk per 1 maart 2022, zal de wijkpredikant ds. Kees Streefkerk met emeritaat gaan. De wijkgemeente heeft natuurlijk eerder vacatures gekend, maar toen was er altijd nog een andere wijkpredikant beschikbaar. Die 'luxe' bestaat niet meer en daarom lijkt een zo kort mogelijke vacante periode in het belang van de wijkgemeente. Ook dit vereist aanpassing van het bestaande beleidsplan.

Uit het voorgaande blijkt dat er goede redenen zijn om het bestaande beleidsplan te actualiseren. Maar om dat beleid van context te voorzien is het goed eerst iets over identiteit, ontstaan, ontwikkeling en omgeving van de wijkgemeente te zeggen.

2. Wie wij zijn

Wij zijn een protestantse wijkgemeente in de Dordtse stadswijk Sterrenburg. In onze missie en visie zijn de volgende trefwoorden bepalend: Open en gastvrije gemeenschap, door Jezus op God gericht, Bijbels georiënteerd, Geest geïnspireerd. In de dagelijkse praktijk staat ontmoeting centraal. Tussen God en mens, in het Woord, tussen mensen onderling, en tussen de wijkgemeente en de bewoners van de wijk. Liever dan door een kerkelijke richting, laten wij ons kennen als een gemeente met ruimte voor mensen die God en medemensen zoeken. Dat is niet vrijblijvend of een keuze waarbinnen alles mogelijk is. De visie en missie van de wijkgemeente blijven bepalend voor haar zijn als protestantse gemeente. Maar daarbinnen past wel een onvoorwaardelijke aanvaarding van mensen met hun eigen geloofsopvatting. Vanuit die houding is de wijkgemeente ook aangesloten bij de stichting Wijdekerk.

De wijkgemeente is ontstaan uit de oorspronkelijke wijkgemeenten van de Hervormde gemeente Dordrecht en de Gereformeerde Kerk Dordrecht. Beiden zijn ruim 50 jaar geleden gevormd bij het ontstaan van de wijk Sterrenburg.

Via een tussenstap in 1991 als SOW-wijkgemeente, met ruim 4000 leden¹, drie predikanten en twee kerkgebouwen is met de vorming van de Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam in 2012, de huidige Protestantse wijkgemeente Sterrenburg ontstaan. In 2007 is de Morgensterkerk verkocht waarna de wijkgemeente alle activiteiten uitvoert in de toen ook verbouwde en aangepaste Ontmoetingskerk. Nu telt de gemeente ongeveer 1650 leden. Daarvan hebben ongeveer 300 leden aangeven dat zij geen actief contact met de gemeente willen. Hoewel de wijkgemeente probeert met alle leden contact te houden respecteren we de wens van deze leden om lid te zijn zonder contact. Wel wordt elke vijf jaar gevraagd of die status nog geldt. Nieuw ingekomen “wenst geen contact” leden wordt nadrukkelijk gevraagd of zij actief lid willen worden. Sinds 2019 is één predikant fulltime werkzaam. Wekelijks bezoeken ongeveer 200 kerkgangers de kerkdienst. Voorts zijn er wekelijks diverse activiteiten gericht op ontmoeting en geloofsverdieping.

3. Plaats en beleid binnen de Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam (PgDD)

De wijkgemeente Sterrenburg vormt samen met de wijkgemeenten rond Huis bij de Bron in Stadspolders, de Wilhelminakerk/Petruskapel in de binnenstad en op de Staart en de Wijnstok te Dubbeldam, de **Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam (PgDD)**. Vanuit onze eigenheid als open, toegankelijke en pluriforme gemeente, willen wij ons richten op samenwerking met de andere wijkgemeenten binnen de PgDD. Ons uitgangspunt daarbij is dat de PgDD zoveel mogelijk in alle stadswijken vertegenwoordigd blijft, mits dat financieel en organisatorisch haalbaar is. Naast de **Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam** is in Dordrecht ook de Hervormde gemeente Dordrecht gevestigd. De wijkgemeente Sterrenburg is voorstander van de vorming van één Protestantse gemeente op het Eiland van Dordrecht. Echter het verenigingsproces verkeert thans in een impasse. Waar mogelijk wordt praktisch samengewerkt: Samen een kerkblad en een kerkelijk bureau. Maar de vorming van één Protestantse gemeente op het Eiland van Dordrecht is nu (nog) niet haalbaar.

4. Omgeving

De Dordtse stadswijk Sterrenburg is een ruim opgezette wijk die voornamelijk gebouwd is vanaf 1960 tot medio jaren 80 van de vorige eeuw. De wijk telt ruim 22.000 bewoners en ongeveer 10.000 adressen. In Sterrenburg zijn nog drie andere kerkgenootschappen gevestigd, namelijk de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, Dordrecht (hiermee is geen contact), de Open Hof (als gemeente van de Nederlands Gereformeerde Kerken) en de Christengemeente Kom en Zie. Met de Open Hof en Kom en Zie, zijn sporadische contacten. De Protestantse wijkgemeente Sterrenburg heeft goede contacten met de burgerlijke overheid in Dordrecht.

5. Gebouw en Groene kerk

De Ontmoetingskerk is in de loop van de jaren behoorlijk aangepast en verbeterd. Zo zijn onder andere de keuken en de toiletgroepen gerenoveerd. Ook het liturgisch centrum is aangepast en vergroot. In 2019 is nieuwe geluidsapparatuur aangeschaft en in het voorjaar van 2020 is apparatuur aangeschaft om (diensten) via internet te streamen. Voorts is een gedachtenishoek en een stiltecentrum gerealiseerd. Al deze zaken zijn voornamelijk door ledenacties gefinancierd. Sinds 2019 is de Ontmoetingskerk een groene kerk. Om het elektriciteitsverbruik te verminderen is overgegaan op ledverlichting.

¹ De daling van het aantal leden na 1991 is te verklaren doordat bij de vorming van de PgDD gemeentelieden voor andere wijkgemeenten of de Hervormde gemeente kozen. Ook is het ledenbestand gecontroleerd en zijn alle leden en in het bijzonder geboortelieden expliciet gevraagd naar hun wens over het lidmaatschap. Het gecorrigeerde ledenbestand telt leden, meegeregistreerde leden, ongedoopte kinderen tot 18 jaar en vrienden. Tenslotte is ook de secularisatie niet aan Dordrecht voorbijgegaan.

Om de stookkosten te verlagen zijn in de vergaderzalen warmtedoeken aangebracht en ook zijn onlangs de muren van de kerk geïsoleerd. Voor eigen elektriciteitsgebruik zijn 50 zonnepanelen geplaatst waardoor de Ontmoetingskerk in eigen elektriciteitsverbruik voorziet. De resterende ruimte op het dak is, om niet, aangeboden voor een postcoderoosregeling. Door deze en soortgelijke acties wil de werkgroep Groene kerk vormgeven aan een milieubewuste kerk in de wijk.

6. De financiële positie van de wijkgemeente

Het boekjaar 2020 zal naar verwachting met een positief resultaat worden afgesloten. Voor 2021 is een sluitende begroting voorzien. Op wat langere termijn kunnen de inkomsten dalen. Zie de onderstaande tabel met een behoedzame begroting. Wel dient bedacht te worden dat in de afgelopen jaren de verbeteringen aan het kerkgebouw zoals zijn genoemd bij het kopje "Gebouw en Groene Kerk" vrijwel geheel buiten de begroting zijn gefinancierd.

Dat geeft vertrouwen dat de gemeente bereid is bij te dragen als dat nodig is. Bovendien zijn er geen schulden en beschikt de wijkgemeente over enige financiële reserve. Met dat voor ogen kan worden gesteld dat de wijkgemeente financieel in staat is om één fulltime predikantsplaats te handhaven.

	2019	2020	2021	2022	2023
Baten	€ 273.467	€ 230.950	€ 214.400	€ 210.000	€ 210.000
Lasten	€ 283.617	€ 226.593	€ 213.500	€ 210.000	€ 207.000
Resultaat	€ -10.150	€ 4.357	€ 900	€ 0	€ 3.000

7. Beleid predikant en kerkelijk werker

Ds. Kees Streefkerk is voornemens om per 1 maart 2022 met emeritaat te gaan. In het belang van de wijkgemeente wordt een zo kort mogelijke vacante periode nagestreefd. Daarom moet de Algemene Kerkenraad en het Centraal College van Kerkrentmeesters spoedig toestemming worden gevraagd voor het starten van de (voorbereiding) van een beroepingsprocedure. Naast de fulltime predikant is het gewenst om de komende jaren voor deelgebied(en) van het pastoraat een kerkelijk werker op projectbasis in te huren. Zowel de versterking en uitbouw van de contacten met leden tussen 25 en 45 jaar en jonge ouders, als het ouderenpastoraat komen daarvoor in aanmerking. Echter gelet op de beleidskeuze voor de leeftijdsgroep 25-45jaar en ouders met jonge kinderen zal het zwaartepunt van de werkzaamheden (ongeveer 0.8 fte) van een nieuwe wijkpredikant daar ook moeten liggen. Deze keuze moet nadrukkelijk in het profiel van de wijkpredikant worden meegenomen. Met mevrouw Arianne Lodder was overeengekomen dat zij tot medio 2021 nog actief zou zijn om de contacten met de groep 25-45 verder uit te bouwen. Inmiddels heeft zij haar werkzaamheden afgerond en overgedragen.

8. Pastoraat

De gemeente heeft een fijnmazige pastorale organisatie waarin ongeveer 68 contactpersonen actief zijn. Door regelmatig contact met de leden in hun sectie, zoals bij het bezorgen van wijkbrieven en felicitatiekaarten, geven contactpersonen vorm aan betrokkenheid in de gemeente en fungeren als ogen en oren voor de vijf pastorale ouderlingen, de twee pastorale werkers en de predikant. Mede hierdoor is het voor de wijkpredikant mogelijk een goede verdeling tussen bijzonder- en onderhoudspastoraat te maken. Helaas zijn veel contactpersonen op leeftijd (de helft is >70 jaar) en deze zullen binnen afzienbare tijd met het contactwerk stoppen. Het is dus aannemelijk dat deze organisatiestructuur op termijn verbreekt en na verloop van tijd zelfs zou kunnen verdwijnen. Maar de functionele waarde van deze

contactvorm in het pastoraat is heel belangrijk. Er moet daarom voortvarend worden gezocht naar (een) vervangende vorm(en) met hetzelfde of een vergelijkbaar pastoraal resultaat.

9. Diaconaat

De diaconie geeft uitvoering aan de dienende taak van de gemeente. Allereerst door de taken in de eredienst en bij de Maaltijd van de Heer en voorts door het stimuleren van de gemeente tot delen onder andere door het houden van allerlei inzamelingsacties. Binnen de gemeente zijn dat de dankdag actie, de bloemenzondag en de kerstgroet aan ouderen. Buiten de eigen gemeente is dat door aandacht te vragen voor het jaarlijkse diaconale thema, voor de actie schoenendoos, voor de vakantietas, en voor het inzamelen van producten voor de voedselbank. Ook worden jaarlijks chocoladerepen voor gevangenen in de PI Dordtse Poorten en producten voor kerstpakketten ingezameld. Deze kerstpakketten worden in samenwerking met het Sociaal Wijkteam verspreid. Tenslotte wordt met het Sociaal Wijkteam samengewerkt bij het ondersteunen van gemeenteleden en wijkbewoners bij sociaal maatschappelijke problemen.

10. Werkgroep eredienst

De werkgroep eredienst draagt, samen met de predikant, zorg voor het onderhouden en ontwikkelen van de liturgie voor gewone en de bijzondere diensten zoals die in de Veertigdagentijd, Pasen, Advent en Kerst en voor de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Voorts bevordert zij participatie door de gemeente, zorgt voor uitnodiging en planning van koren en muzikanten en ontwikkelt een muziek beleidsplan in nauw overleg met de twee vaste organisten. Ook is de werkgroep eredienst betrokken bij de inrichting van het liturgisch centrum, de gedachtenismuur en de stilteruimte.

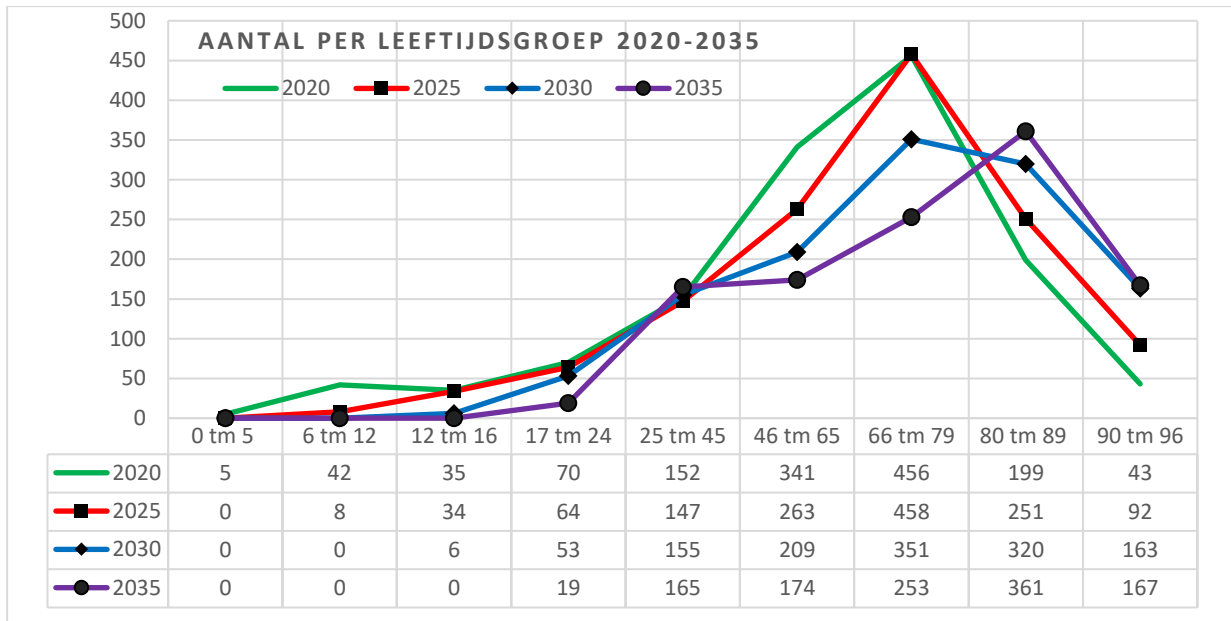
11. Overige organisatie

Naast de hiervoor genoemde werkvormen zijn er nog veel andere activiteiten in de wijkgemeente die functioneren dankzij vrijwilligers. Zoals het schoonhouden en onderhouden van het kerkgebouw, de redactie en productie van zondagsbrief en wijkbrief, het actueel houden van de website, de organisatie en bemensing van de autorijdienst, de verzorging van het geluid en de beeldtechniek, de bloemendienst en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Ook hier zijn veel oudere vrijwilligers actief. Het is voor de continuïteit van deze taken belangrijk jongere vrijwilligers te vinden om zo de basisbezetting te verbreden en de uitvoering van deze taken toekomstbestendig te maken. Dit blijft een permanent aandachtspunt.

12. Leden, leeftijd en ontwikkeling zie grafiek

De wijkgemeente telt (afgezien van de 300 wenst-geen-contact-leden) ongeveer 1350 actieve leden. In de grafiek, \op bladzijde 9, zijn daarvan de aantallen gegeven per leeftijdsgroep voor het basisjaar 2020 en jaren 2025, 2030 en 2035. De waarden voor de verschillende jaren staan ook onder de grafiek.

Uitgangspunt is het ledenbestand per september 2020, dat ouder wordt. Ledenverlies is er alleen door sterfte, er is geen groei door nieuwe leden of geboorten. Het oudste lid in 2020 is 96 jaar en in de overige jaren is dat de grens. Met deze aannames blijkt dat de groep 25-45 jaar tot 2035 vrijwel constant blijft. De groep 46-65 jaar neemt jaarlijks af. De groep 66-79 jaar (actieve ouderen) is in 2025 vrijwel gelijk maar neemt in 2030 en 2035 sterk af. De groep 80 jaar en ouder nemen in alle peiljaren toe. De grafiek laat zien de wijkgemeente zonder (jonge) instroom kleiner en ouder wordt. In deze berekening krimpt de gemeente tussen 2020 en 2035 met minimaal 210 leden. Uit vergelijking van de cijfers maart 2018 (beleidsplan 2019-2024) en september 2020 (dit beleidsplan) blijkt dat de gemeente met 161 leden afgenomen.

13. Communicatie

Van oudsher onderhoudt de wijkgemeente contact met de gemeenteleden en informeert deze over het kerkenwerk. Veelal door papieren informatiedragers. Daarnaast is er al enige jaren een eigen website en een Facebookaccount actief om ook een breder publiek te informeren. Voorts werkt het jeugdteam met Instagram en maken enkele werkgroepen gebruik van Whatsapp.

Sinds het begin van de coronacrisis wordt de website steeds intensiever gebruikt, onder andere voor het aanmelden met een Googleformulier van gemeenteleden voor de kerkdiensten. De voortgaande digitalisering van de samenleving vraagt bezinning op communicatie als middel om uitdrukking te geven aan de visie en missie en het bevorderen van de onderlinge band tussen leden. Daarvoor is een helder plan en beleid nodig waarin wordt ingegaan op vragen als, welke boodschap, aan wie (intern en extern) gericht en welk communicatiemiddel daartoe het meest geëigend is. Meer digitaal contact tussen de leden en meer gebruik van sociale media lijken mogelijkheden maar niet de enige. Door de gevarieerde digitale vaardigheid van de leden zijn vooralsnog diverse communicatiemiddelen naast elkaar nodig.

14. Waar naartoe, de toekomst

Aandacht voor de belevingswereld van mensen, persoonlijk en zoals zij deel uitmaken van een te definiëren groep, is de core business van een Protestantse (wijk)gemeente. Voor Sterrenburg vraagt dat een predikant die de ambitie en vaardigheid heeft om in een deels vergrijsde maar nog vitale grote stadsgemeente te werken. Uit de ervaringen van ds. Kees Streefkerk (zie bijlage 1) blijkt dat Sterrenburg een forse wijk is voor één predikant. Het is zaak daarop te letten. Een beleidsmatig sterk functionerende kerkenraad met goed georganiseerde operationele werkgroepen moeten dat borgen. Om in onze wijkgemeente geen generaties te verliezen is aandacht nodig voor de belevingswereld van de leden. In het bijzonder voor die van de groep 25-45-jarigen en gezinnen met jonge kinderen. Aandacht voor de eigen belevingswereld van deze gemeenteleden door persoonlijke ontmoeting, in de kerkdienst, in andere bijeenkomsten, gespreksgroepen en ook via digitale middelen en sociale media acht de kerkenraad van essentieel belang. Kerkelijk werker Arianne Lodder heeft daarbij goede stappen gemaakt. Haar contract is inmiddels beëindigd, maar de kerkenraad wil met de ingezette werkwijze doorgaan.

De wijkgemeente moet creatief zijn en openstaan voor alle mogelijke vormen die het “samen gemeente zijn” ondersteunen. Dit geldt voor alle leeftijdsgroepen maar in het bijzonder de 25 tot 45-jarigen en de jongeren van 12 tot 25 jaar. Door hen zal de wijkgemeente op langere termijn voortbestaan.

Het gebruik van digitale communicatie in het pastoraat is voor ons een nieuw terrein dat wellicht alleen met hulp van jonge leden is te ontginnen. Het jeugdteam en de communicatieouderling kunnen de rol van gangmaker en inspirator vervullen. De kerkenraad moet hun initiatieven bevorderen, ondersteunen en faciliteren.

Er zijn al veel ouderen in de wijkgemeente. Dat aantal zal toenemen. Tijdens de Coronapandemie bleek dat deze leden gemakkelijk uit het zicht kunnen verdwijnen juist omdat veel van hen minder vaardig zijn met digitale media en omdat persoonlijk bezoek niet of maar beperkt mogelijk was. Voor deze leden is persoonlijk of telefonisch contact met pastorale werkers van groot belang om zich bij de gemeente betrokken te voelen. Het is aannemelijk dat dezelfde leeftijdsgroep in latere peiljaren wel digitaal vaardiger is. Immers zijn zij de actieve ouderen van nu (66-79 jaar) die al met digitale middelen omgaan. Het is verstandig daarop te anticiperen met het beleid. Ondanks een verschillende aanpak is het niet de bedoeling dat groepen met hun eigen aanpak, naast elkaar bestaan. Contact en samenhang tussen de generaties is immers de opdracht van de gemeente en heeft voor iedereen meerwaarde. Maar wel kunnen de gebruiken en middelen voor het geven van aandacht per generatie verschillen. De uitdaging is de juiste communicatieaanpak in alle werkvormen van de wijkgemeente toe te passen.

15. SWOT-analyse

Sterkte	Zwakte
<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers (betrokken, creatief, eigengereid) • Goede leiding (vertrouwen gem. en onderling) • Organisatie en structuur • Financieel ok • Goed gebouw technisch ok 	<ul style="list-style-type: none"> • Leeftijd medewerkers (bijna structureel probleem) • Werving nieuwe medewerkers (vacatures) • Leeftijdsopbouw ledenbestand • Vrijblijvendheid deel leden • Inkomsten op langere termijn
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Aanbod verbreden/ veranderen • Nieuwe vormen communicatie • Andere doelgroepen • Samenwerking derden (intern extern PKN) 	<ul style="list-style-type: none"> • Leden switchen naar andere gemeente • Behoeft leden wordt niet duidelijk • Veelvormigheid is maar een woord • Imago kerk en geloof in wereld

16. Wat is belangrijk voor de toekomst

Een wijkgemeente kan alleen floreren als er aandacht en ruimte is voor “ieder apart” binnen “samen met allen”. Voorheen viel dat “samen met allen” gelijk met wekelijkse kerkgang. Daar omheen werden de andere activiteiten van de wijkgemeente gestructureerd. Voor sommige gemeenteleden is dat nog steeds een toereikende vorm. Andere gemeenteleden vinden die manier van geloven en beleven niet meer zo vanzelfsprekend. Toch zijn ook zij bezig met vragen rond geloof en zingeving en op zoek naar een gemeenschap waarmee zij zich verbonden kunnen voelen en waar zij terecht kunnen met hun geloof en met hun twijfel. De wijkgemeente Sterrenburg wil een gemeente zijn die bestaat omdat mensen dit als een veilige haven ervaren op hun levensreis. Waar je kunt binnenlopen, wie je ook bent en zoals je bent en ondanks dat of juist daarom, erbij mag horen. Maar ook een plaats waar je niet blijft zoals je bent. In zo'n omgeving leven mensen op en zijn zij bereid hun steentje, financieel en als vrijwilliger, bij te dragen.

Adviezen aan de Kerkenraad

- Aspect:** De predikant vervult een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de gemeente. Het vertrek van ds. Streefkerk dwingt de kerkenraad om de kernpunten daarvan opnieuw te bepalen zodat deze kunnen dienen als basis voor de profielschets.
- Let op:** Onduidelijkheid of te veel van wat we willen, leidt tot een te brede profielschets met als gevolg een lange vacante periode.
- Advies:** Bepaal de juiste prioriteiten in overleg met de gemeente. Schrijf een realistische profielschets. Overtuig centrale organen van belang om vacante periode zo kort mogelijk te houden.
- Aspect:** De wijkgemeente kent twee pastorale uitersten: Het beleid 25-45-jarigen en gezinnen met jonge kinderen omdat het ledenaantal in die groep theoretisch het meest constant is over de komende 10 jaar. Daarnaast de pastorale zorg voor oudere gemeenteleden omdat die groep in dezelfde periode in aantal groeit.
- Advies:** Continueer het ingezette beleid voor de groep 25-45 jaar en geef ruimte aan initiatieven van het jeugdteam. Kijk daarnaast hoe het ouderenpastoraat vorm moet krijgen. Beide aspecten zijn belangrijk bij het beroepen van een predikant, maar het zwaartepunt moet liggen bij de eerste groep.
- Aspect:** De financiële situatie van de wijkgemeente is goed maar vraagt blijvende aandacht. De offerbereidheid van de gemeente is groot. In het bijzonder bij duidelijke doelen en projecten.
- Let op:** Dat door ledenkrimp de vaste inkomsten (kerkbalans) de komende jaren kunnen (zullen) dalen.
- Advies:** Werk aan financieel commitment van alle gemeenteleden. Houdt extra acties en zoek andere inkomstenbronnen. Bepaal bij uitgaven goed wat nodig is en wat leuk is om te hebben. Toets dit vooraf in de gemeente. Communiceer belang, besluitvorming en realisatie. Toon dankbaarheid.
- Aspect:** De communicatie met gemeenteleden en omgeving is een aspect dat in alle kerkenwerk en in alle uitingen van de wijkgemeente speelt en dat zonder twijfel steeds belangrijker zal worden.
- Let op:** Dat boodschap, doel, doelgroep en gewenste middelen per activiteit goed bepaald zijn.
- Advies:** Maak daartoe een duidelijk communicatieplan dat alle bestaande en nog te ontwikkelen uitingen van de wijkgemeente omvat en structureert en voer dat beleid consequent uit.
- Aspect:** De huidige pastorale organisatie is een belangrijk instrument voor regelmatig contact met leden en als ondersteuning van de predikant. Vrijwilligers zijn betrokken bij hun werk.
- Let op:** Hoge leeftijd van veel vrijwilligers maakt bepaalde organisatievormen op termijn onhoudbaar. Er is nog geen vervangende vorm met dezelfde werking. Kans op een organisatorische implosie.
- Advies:** Creëer verschillende vormen van contact desgewenst per leeftijdsgroep. Persoonlijk, papier en digitaal. Zorg dat gemeenteleden in hun behoefte van contact en vorm worden bediend.
- Aspect:** Veel vrijwilligers zijn jarenlang trouw aan en voelen zich verantwoordelijk voor een taak.
- Let op:** Vrijwilliger en taak kunnen samenvallen waardoor weinig reflectie op taak en uitvoering en vernieuwing stagneert (dat doen we al jaren zo en het is/gaat toch goed)
- Advies:** Wees geëngageerd, toon aandacht voor het vrijwilligerswerk en stuur snel bij. Geef kans om te stoppen, ook zonder opvolging. Biedt ruimte voor experimenten en nieuwe initiatieven zonder dat resultaat vooraf bekend is, maar bepaal grenzen.
- Aspect:** De wijkgemeente Sterrenburg heeft een pluriforme samenstelling. Daardoor is er veel input mogelijk vanuit allerlei geloofsbeleving en vanuit persoonlijke situatie en leeftijd.
- Let op:** Samen gemeente zijn vraagt om wederzijdse inleving en bereidheid om naar elkaar te luisteren. Als dat ontbreekt lopen leden weg.
- Advies:** Investeer in bereidheid tot luisteren en communiceer en verbind met en tussen groepen en generaties en over de denkbeelden. Wijkbrief en website kunnen daarvan de dragers zijn.

Bijlage 1

Predikantswerk in detail

Aandachtspunten bij het vervullen van predikantsvacature. Het is evident dat gemeente en te beroepen predikant bij elkaar moeten passen. Maar de taken moeten ook uitvoerbaar en voldoende uitdagend zijn en ruimte bieden voor eigen invulling. De wijkgemeente heeft weinig ervaring in het werken met één predikant. Daarom wordt hierna uitgegaan van de ervaringen die ds. Kees Streefkerk als enige wijkpredikant heeft opgedaan gedurende de periode na het vertrek van ds. Riet Bogaard.

Vieren

Door de Covid-19 situatie wordt meer voorgegaan in eigen gemeente dan het afgesproken aantal preekbeurten. Door de beperkingen is de situatie volstrekt anders. Voor de Covid-19 periode waren er elke zondag ongeveer 200 kerkgangers. Een punt van zorg is het geringe aantal jeugdigen en ouders met kinderen die reguliere kerkdiensten bezoeken. Juist daardoor worden de diensten voor hen die wel komen minder aantrekkelijk. Je komt ook om gelijkgestemden en leeftijdgenoten te ontmoeten. Het gevolg van deze situatie is stagnatie. Het nieuwgevormde jeugdteam probeert door vernieuwing van de kinderdiensten en ook doordeweekse projecten meer variatie te brengen waardoor betrokkenheid kan groeien. Zij zijn ook bezig met een projectplan.

Leren

In onze wijkgemeente is een tendens waar te nemen naar 'anders betrokken zijn'. Zo zijn in de leeftijdsgroep 25-45 jaar (maar niet alleen daar) leden wel betrokken, maar anders dan door de zondagse kerkgang. Maar zonder kerkgang raakt een belangrijk deel tot onderling zichtbaar en voelbaar contact en verbondenheid verloren. Leden willen wel in gespreksgroepen of op andere wijze participeren. Inmiddels zijn er vijf gespreksgroepen en een 6^e is in de maak. De meeste onder leiding van de predikant maar het streven is dat de groepen zelfstandig worden. Ook is er het gemeentegesprek. Een eenmalig gesprek over een thema dat op meerdere avonden wordt herhaald met verschillende gemeenteleden. Het is een goede manier om in korte tijd met relatief veel gemeenteleden een inhoudelijk gesprek te voeren.

Ontmoeten

Dit gaat over één op één contacten met gemeenteleden. Dat is pastoraat bij existentiële vragen o.a. ziekte of verlies (bijzonder pastoraat) en pastoraat om de relatie te onderhouden (onderhoudspastoraat). In de situatie met twee predikanten had elk van hen ruimte voor beide vormen. Bij één predikant blijven de contacten veelal beperkt tot bijzonder pastoraat. Zoiets is alleen mogelijk als het onderhoudspastoraat wordt uitgevoerd door het netwerk van contactpersonen en ouderlingen en pastorale werkers. De afspraken zijn duidelijk maar gaan uit van goed bemenste en georganiseerde pastorale organisatie. Maar ook als die er is, zijn er duidelijke beperkingen. Zo is het moeilijk om in de dagelijkse praktijk onderhouds- en bijzonder pastoraat strikt te scheiden. Ouderen missen ook het (pastorale) contact met een predikant en deze heeft zelf nauwelijks tijd en gelegenheid om pastoraal contact met jeugdigen te krijgen. Het vraagt ook van contactpersonen en pastorale werkers en ouderlingen scherp te goed aan te voelen 'wanneer men de dominee erbij moet roepen'. Om iedereen te informeren is een goede formele en informele inhoudelijke communicatie tussen predikant en pastorale werkers nodig (kwartiertjes). Dat kost tijd en vereist een extra ondersteunende organisatie.

Samengevat

Het blijkt voor Sterrenburg mogelijk om een wijkgemeente met één predikant te zijn en om als enige predikant in deze wijkgemeente te functioneren. Daaraan kleven de eerdergenoemde bezwaren en risico's. Daar komt nog één belangrijk punt bij. Dominee Kees Streefkerk is in deze situatie gegroeid. Hij was al predikant in Sterrenburg en kende zijn deel van de wijk en min of meer ook het deel van zijn vroegere collega. Een nieuw te beroepen predikant heeft dat 'voordeel' niet. Dat is een aandachtspunt bij het beroepen en inwerken van een nieuwe wijkpredikant.